

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

ROK III

WARSZAWA, DNIA 25 CZERWCA 1948 r.

Nr 9 (29)

T R E Ś C :

I. PRACA

	str.
Poz. 77. Zarządzenie Nr 60/48 Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 26. V. 1948 r. o powołaniu Komisji Kodyfikacji Prawa Pracy.	128
Poz. 78. Pismo okólne Nr 61/48 M. P. i O. S. z dn. 26. V. 1948 r. w sprawie postępowania Komisji Rozjemczych w rolnictwie.	130

II. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

Poz. 79. Zarządzenie Nr 58/48 Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 11. V. 1948 r. w sprawie wyprawek niemowlęcych.	130
Poz. 80. Zarządzenie Nr 64/48 Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 15. V. 1948 r. w sprawie ubezpieczenia brackiego.	131
Poz. 81. Instrukcja Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 8. V. 1948 r. w sprawie zasad dokonywania wypłat zasiłków rodzinnych przez instytucje, wypłacające zaopatrzenia lub renty.	132
Poz. 82. Instrukcja Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 8. V. 1948 r. w sprawie zasad dokonywania wypłat zasiłków rodzinnych przez instytucje udzielające świadczeń na wypadek choroby i macierzyństwa pracownikom, zwolnionym na podstawie art. 6-b i art. 297 ustawy o ubezpieczeniu społecznym od obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa w ubezpieczalni społecznej.	134

III. SPRAWY OGÓLNO - ADMINISTRACYJNE

Poz. 83. Pismo okólne Nr 62/48 M. P. i O. S. z dn. 29. V. 1948 r. w sprawie dokonywania wypłat do rąk wierzycieli Skarbu Państwa.	135
Poz. 84. Pismo okólne Nr 65/48 M. P. i O. S. z dn. 31. V. 1948 r. w sprawie Kupna i sprzedaży złota w kraju.	135

I P R A C A

77.

ZARZĄDZENIE Nr 60/48

MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 26 maja 1948 r.

o powołaniu Komisji Kodyfikacji Prawa Pracy.

- § 1. Celem opracowania jednolitego kodeksu prawa pracy zostaje powołana przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej Komisja Kodyfikacji Prawa Pracy zwaną w dalszym ciągu Komisją.
- § 2. Zwierzchni nadzór nad pracami Komisji sprawuje Minister Pracy i Opieki Społecznej.
- § 3. W skład Komisji wchodzi:
- 1) powoływani przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej:
 - a) przewodniczący Komisji,
 - b) jego zastępca,
 - c) sekretarz i
 - d) członkowie (referenci i koreferenci poszczególnych działów prawa pracy),
 - 2) delegowani przez Ministra Sprawiedliwości: przedstawiciel i jego zastępca,
 - 3) delegowani przez Komisję Centralną Związków Zawodowych: przedstawiciel i jego zastępca,
 - 4) rzeczoznawcy powoływani do opracowywania poszczególnych zagadnień przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej na wniosek przewodniczącego.
- § 4. Organem wykonawczym Komisji jest samodzielny referat kodyfikacji prawa pracy przy Departamencie Ochrony Pracy. Kierownika Referatu powołuje Mini-

ster Pracy i Opieki Społecznej na wniosek Przewodniczącego Komisji.

- § 5. Członkowie Komisji za udział w jej posiedzeniach otrzymują: diety w wysokości przewidzianej w uchwale Rady Ministrów z dn. 17.X.1947 r., o wynagrodzeniach za udział w posiedzeniach Komisji.
- § 6. Referenci i koreferenci otrzymują za pracę zależną od jej nakładu i wykonania wynagrodzenie, którego wysokość ustala każdorazowo Komisja, a zatwierdza Minister Pracy i Opieki Społecznej.
- § 7. Rzeczoznawcy otrzymują za pracę zleczone wynagrodzenie zależne każdorazowo od umowy, zatwierdzonej przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej.
- § 8. Szczegółowy zakres działania oraz tryb prac Komisji określa załączony do niniejszego zarządzenia regulamin.
- § 9. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 26 maja 1948 r.

Minister

Kazimierz Rusinek

Zał. 1.

Zał. do zarz. Nr 60/48
z dnia 26 maja 1948 r.

REGULAMIN

KOMISJI KODYFIKACJI PRAWA PRACY

I. Podział czynności.

- § 1. Zwierzchni nadzór nad pracami Komisji sprawuje Minister Pracy i Opieki Społecznej. Może on w każdym czasie wglądać w prace Komisji, żądać od jej członków wyjaśnień i sprawozdań oraz wydawać zarządzenia, dotyczące usprawnienia prac Komisji. Minister Pracy i Opieki Społecznej w szczególności:

- 1) zatwierdza wszystkie uchwały Komisji;
 - 2) uchylone uchwały kieruje do Komisji do ponownego rozpatrzenia;
 - 3) zatwierdza uchwały Komisji w sprawie wyznaczania referentów (w razie potrzeby współreferentów) i koreferentów do opracowywania poszczególnych działów prawa pracy;
 - 4) powołuje na podstawie wniosków Komisji rzeczoznawców do poszczególnych zagadnień oraz dopuszcza ich do udziału w pracach Komisji.
- § 2. Minister Pracy i Opieki Społecznej może swe uprawnienia, wynikające z niniejszego regulaminu, przekazać w całości lub w części wyznaczonemu przez siebie zastępcy, w szczególności w sprawach wymienionych w § 1 pkt. 4) przewodniczącemu Komisji.
- § 3. Do zadań przewodniczącego (zastępcy) Komisji w szczególności należy:
- 1) wyznaczanie terminów posiedzeń,
 - 2) ustalanie porządku obrad,
 - 3) przewodniczenie na posiedzeniach,
 - 4) koordynowanie prac referentów i koreferentów,
 - 5) czuwanie nad wykonywaniem uchwał Komisji,
 - 6) składanie Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej sprawozdań z działalności Komisji.
- § 4. Czynności administracyjne, związane z pracami Komisji, należą do sekretarza Komisji.
Do sekretarza Komisji należy w szczególności:
- 1) sporządzanie protokołów z posiedzeń Komisji,
 - 2) prowadzenie biurowości Komisji.
- ### II. Posiedzenia Komisji.
- § 5. Do ważności obrad Komisji potrzebna jest obecność przynajmniej połowy członków Komisji.
Uchwały Komisji zapadają bezwzględną większością głosów; w razie równości rozstrzyga głos przewodniczącego.
Jednakże jeżeli przedmiotem uchwały jest wniosek o zmianę przepisów prawa obowiązującego, wniosek taki w razie równości głosów upada.
- ### III. Plan pracy.
- § 6. Na pierwszym posiedzeniu Komisja ustala ogólne wytyczne, dotyczące zakresu i układu Kodeksu Prawa Pracy, poczym wyznacza referentów i koreferentów poszczególnych działów.
- § 7. Referenci opracowują projekty wstępne. Motywy do poszczególnych artykułów lub grup artykułów powinny być w tym stadium prac przedstawione o tyle, o ile chodzi o projektowane zmiany lub uzupełnienia przepisów obowiązujących.
- § 8. Referent przesyła projekt wstępny przewodniczącemu, który zarządza doręczenie jego koreferentowi. Po zgłoszeniu uwag przez koreferenta przewodniczący zarządza rozesłanie projektu wstępnego wraz z uwagami koreferenta wszystkim członkom Komisji.
- § 9. Pierwsze czytanie rozpoczyna się nie wcześniej, jak po upływie dwóch tygodni od rozesłania projektu wstępnego.
- § 10. Na wniosek referenta lub koreferenta przewodniczący może wyznaczyć posiedzenie Komisji w celu wyjaśnienia poszczególnych zagadnień.
- § 11. W pierwszym czytaniu poprawki do projektu mogą być zgłaszane zarówno na piśmie jak i ustnie.
Uwagi, które nie zawierają sformułowanych wniosków, nie mogą być przedmiotem dyskusji.
- § 12. W pierwszym czytaniu uchwały, dotyczące tekstu projektu oraz poprawek zapadają z zastrzeżeniem redakcji.
Ustalenie redakcji projektu pierwszego czytania Komisja zleca referentowi i koreferentowi, którzy opracują tekst z udziałem sekretarza. Ustalona w ten sposób redakcja będzie zatwierdzona przez Komisję.
- § 13. Projekt będzie rozesłany władzom, instytucjom i organizacjom oraz znawcom prawa według uznania przewodniczącego.
- § 14. Uwagi i wnioski, które wpłyną do Komisji na skutek rozesłania projektu (§ 13), będą opracowywane przez referentów według właściwości.
- § 15. Przedmiotem drugiego czytania będą wnioski opracowane przez referentów stosownie do § 14 oraz wnioski członków Komisji, zgłoszone na piśmie z uzasadnieniem.
Przewodniczący może zezwolić na obrady nad wnioskami zgłoszonymi w inny sposób.
Do drugiego czytania stosuje się poza tym odpowiednio § 12.
- § 16. Przedmiotem trzeciego i ostatniego czytania będą umotywowane wnioski na piśmie, dotyczące redakcji i układu projektu.
Przewodniczący może zezwolić na obrady nad innymi wnioskami.

§ 17. Po zakończeniu trzeciego czytania referent wspólnie z koreferentem opracują uzasadnienie projektu.

Komisja rozpatrzy i ustali ostateczny tekst uzasadnienia.

§ 18. Po ukończeniu trzeciego czytania i opracowaniu uzasadnienia, Komisja przedstawia projekt Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

Minister

Kazimierz Rusinek

78.

PISMO OKÓLNE Nr 61/48

**MINISTERSTWA PRACY I OPIEKI
SPOŁECZNEJ**

z dnia 26 maja 1948 r.

**w sprawie postępowania Komisji Rozjemczych
w rolnictwie.**

*Do obywateli Inspektorów Pracy
wszystkich okręgów i obwodów*

Wobec trudności na jakie napotykają Komisje Rozjemcze w swym funkcjonowaniu, zwłaszcza wobec zdarzających się wypadków, iż Komisje Rozjemcze uchylają swoje własne orzeczenia, Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej komunikuje, iż według art. 21 ustawy z dnia 1.VIII.1919 r. (Dz. U. R. P. Nr 90/31, poz. 706) i według § 24 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 4.XII.1920 r. w przedmiocie zatargów zbiorowych między pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr 118/20, poz. 782), orzeczenie Komisji Rozjemczej nie może być po ogłoszeniu uchylone ani zmienione przez Komisję. Orzeczenie mo-

że być uchylone jedynie przez sąd, w trybie art. 21 ustawy z dnia 1.VIII.1919 r., a to w przypadku:

- 1) jawnego pogwałcenia prawa lub niewłaściwej jego wykładni,
- 2) w razie pogwałcenia formalności postępowania, o tyle istotnych, że wskutek niezachowania ich niepodobna orzeczenia uznać za prawomocne,
- 3) w razie przekroczenia przez Komisję Rozjemczą zakresu nadanej jej kompetencji.

Ponadto Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej wyjaśnia, iż Komisja Rozjemcza jest obowiązana stwierdzić, czy wezwania na rozprawę zostały stronom należycie doręczone. Jeżeli Komisja Rozjemcza stwierdzi nieprawidłowość w doręczeniu, jak również, gdy nieobecność strony jest wywołana wydarzeniem żywiołowym lub inną znaną Komisji Rozjemczej przeszkodą, której nie można przewyżyczyć (art. 228 k. p. c.), rozprawa ulega odroczeniu. W razie niestawiennictwa obu stron na rozprawę mimo należycie doręzonego wezwania, postępowanie ulega zawieszeniu, jak również w przypadku niestawiennictwa powoda, który nie żądał rozpoznania sprawy w swej nieobecności, jeżeli pozwany nie zgłosił wniosku o rozpoznanie sprawy.

Pozwany, który mimo doręczenia mu wezwania nie staje na rozprawę i nie wyznacza swego pełnomocnika, pozbawia się tym samym obrony i naraża się na konsekwencje wynikające z orzeczenia zapadłego w jego nieobecności i bez jego udziału w rozprawie.

Ze względu na to, że orzeczenie Komisji Rozjemczej nie może być po ogłoszeniu uchylone, ani zmienione, o ile sąd nie uchylił go z powodów przewidzianych art. 21 ustawy, na Komisji Rozjemczej ciąży szczególny obowiązek dokładnego przeprowadzenia postępowania do wadliwego celem ustalenia prawdy obiektywnej.

Dyrektor Departamentu Pracy

Henryk Altman.

II. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

79.

ZARZĄDZENIE Nr 58/48

MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 11 maja 1948 r.

w sprawie wyprawek niemowlęcych.

Na podstawie uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 17 lutego 1948 r., w sprawie ustalenia zasad przejęcia

rozdziału wyprawek niemowlęcych przez instytucje ubezpieczeń społecznych, zarządzam, co następuje:

- 1) Wyprawka niemowlęca jest świadczeniem z tytułu ubezpieczenia rodzinnego.
- 2) Przyznawanie i rozdział wyprawek niemowlęcych powierza się ubezpieczalniom społecznym na rachunek Funduszu Zasiłków Rodzinnych.
- 3) Prawo do otrzymania wyprawki niemowlęcej posiadają osoby wymienione w § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy

i Opieki Społecznej z dnia 16 stycznia 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 4 poz. 29) na każde dziecko urodzone po dniu 31 grudnia 1947 roku.

80.

ZARZĄDZENIE Nr 64/48

MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 15 maja 1948 r.

w sprawie ubezpieczenia brackiego

W wykonaniu uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1948 r. zarządzam, co następuje:

1. Osoby określone w § 10 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia z dnia 31 sierpnia 1938 r. o ubezpieczeniu brackim w powiatach będzińskim, bielskim, bialskim i chrzanowskim (Dz. U. R. P. Nr 69, poz. 505), jeżeli przepracowały co najmniej 5 lat w górnictwie, oraz pozostałe po takich osobach żony i dzieci otrzymują z Kasy Bratniej Górników pensje brackie w miejsce jednorazowych odpraw.

Wnioski o pensję bracką należy zgłaszać do Zarządu Głównego Kasy Bratniej Górników w ciągu 3 miesięcy po rozwiązaniu stosunku pracy w górnictwie. Zarząd Główny Kasy Bratniej Górników może wniosek przyjąć w późniejszym terminie, jeżeli opóźnienie w zgłoszeniu wniosku nastąpiło bez winy uprawnionego.

Uprawnienia do pensyj brackich osób, zwolnionych z pracy przed dniem 1 maja 1948 r. zbadane będą przez Zarząd Główny Kasy Bratniej Górników z urzędu.

Przed przyznaniem pensji brackiej z powodu niezdolności do pracy, zawodowej uprawnieni poddani będą badaniu lekarskiemu na koszt Kasy Bratniej Górników. W razie nieprzychylnego dla uprawnionego wyniku badania lekarskiego, może on żądać powtórnego zbadania go przez specjalnie w tym celu wyznaczonego lekarza zaufania Kasy Bratniej Górników.

Pensje brackie Kasy Bratniej Górników wymierzone będą przez stosowanie stopniówki 2,20 zł za każdy rok pracy w górnictwie. Do stopniówki dochodzi dodatek przejściowy, w wysokości, stosowanej każdorazowo przez Spółkę Bracką w Tarnowskich Górach.

Kwota stopniówki ulega zaokrągleniu do 10 zł wwyż.

Spensjonisci, nie otrzymujący renty z powszechnego ubezpieczenia emerytalnego, otrzymują oprócz stopniówki wysługę w wysokości 800 zł miesięcznie.

Pensja wdowia wynosić będzie 60% pensji przysługującej zmarłemu górnikowi.

Pensja sieroca sieroty niepełnej wynosić będzie 400 zł, a sieroty pełnej — 800 zł miesięcznie.

Suma świadczeń pochodnych nie może przekraczać pensji zmarłego górnika. W takim przypadku świadczenia pochodne ulegają odpowiedniemu obniżeniu.

- 4) Wyprawki niemowlęce powinny być wydawane uprawnionym przed urodzeniem się dziecka, na podstawie zaświadczenia lekarza stwierdzającego, iż uprawniona jest co najmniej w 8 miesiącu ciąży.
- 5) Nie podjęcie wyprawki niemowlęcej w ciągu 6 miesięcy od urodzenia się dziecka, powoduje utratę prawa do otrzymania wyprawki.
- 6) Wyprawki niemowlęce powinny być wydawane zasadniczo w stanie gotowym do użytku.
- 7) Przygotowanie i rozprowadzenie wyprawek niemowlęcych między ubezpieczalnie społeczne powierza się Centrali Zaoopatrywania Instytucji Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie.
- 8) Skład wyprawki niemowlęcej ustala, za zgodą Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych.
- 9) Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyda szczegółową instrukcję dla ubezpieczalni społecznych w zakresie czynności i trybu postępowania przy przyznawaniu i wydawaniu wyprawek niemowlęcych.
- 10) Na dzieci urodzone po dniu 31. XII. 1947 r., aż do dnia rozpoczęcia wydawania wyprawek niemowlęcych przez poszczególne ubezpieczalnie społeczne, należy zamiast wyprawki wypłacić równowartość jej w gotówce w wysokości 3.800 zł za wyprawkę.
- 11) Postanowienia art. 12, 13 i 14 dekretu z dnia 28. X. 1947 o ubezpieczeniu rodzinnym (Dz. U. R. P. Nr 66 poz. 414) mają odpowiednie zastosowanie do świadczeń w formie wyprawek niemowlęcych.
- 12) Centrala Zaoop. Instytucji Ubezpieczeń Społecznych może w drodze dobrowolnych umów i za zwrotem kosztów podejmować się wydawania wyprawek niemowlęcych na zapotrzebowanie Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, P.K.P. lub też innych władz czy instytucji, których pracownicy nie podlegają ubezpieczeniu na wypadek choroby i macierzyństwa w ubezpieczalniach społecznych.
- 13) Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1. I. 1948 roku.

wz. Minister

Dr E. Giebartowski.

W zakresie świadczeń pensyjnych Kasa Bratnia stosować będzie pomocniczo zasady świadczeniowe statutu Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach.

2. Wypłata przez Kasę Bratnią Górników zasiłków rodzinnych w miejsce pensyj sierocych oraz ponoszenie przez Kasę Bratnią Górników kosztów pomocy leczniczej dla pensjonistów następuje na ogólnych zasadach ustawowych.

3. Zakład Ubezpieczeń Społecznych udzielać będzie Kasie Bratniej Górników informację odnośnie uprawnień pensjonistów Kasy do rent z powszechnego ubezpieczenia emerytalnego.

4. Począwszy od miesiąca maja 1948 r. Spółka Bracka w Tarnowskich Górach przekazywać będzie Kasie Bratniej Górników tytułem bezprocentowego kredytu kwotę 8 milionów zł miesięcznie celem umożliwienia Kasie Bratniej wywiązywania się z zobowiązań pensyjnych. W miarę wzrostu wydatków pensyjnych powyższa kwota kredytu ulegać będzie podwyższeniu, na wniosek Kasy Bratniej.

Jednorazowe zapomogi dla górników z Zagłębia Dąbrowskiego i Krakowskiego zwolnionych w okresie od 1 maja do 31 sierpnia 1948 r. w wyniku akcji odmłodzenia załóg, a także jednorazowe koszty administracyjne, związane z podjęciem przez Kasę Bratnią Górników wypłaty pensyj brackich — pokryje Kasa Bratnia z posiadanych rezerw.

5. Jednorazowe zapomogi dla osób z Zagłębia Śląskich, zwolnionych w okresie od 1 maja do 31 sierpnia 1948 r. w wyniku akcji odmłodzenia załóg — pokryje Spółka Bracka z posiadanych rezerw.

6. Spółka Bracka w Tarnowskich Górach udzielać będzie Kasie Bratniej Górników wszelkiej pomocy technicznej w celu umożliwienia jej szybkiego podjęcia wypłat i należytego przeszkolenia personelu. Bliższe zasady współpracy obu instytucji ustalać będzie Prezes Kasy Bratniej Górników w bezpośrednim porozumieniu z Dyrektorem Spółki Brackiej.

7. Przedstawiciel Kasy Bratniej Górników uczestniczyć będzie w posiedzeniach Spółki Brackiej z głosem doradczym.

w/z Minister

Dr E. Giebartowski

81.

INSTRUKCJA

MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 8 maja 1948 r.

w sprawie zasad dokonywania wypłat zasiłków rodzinnych przez instytucje, wypłacające zaopatrzenia lub renty

Na podstawie art. 8 ust. 4 dekretu z dnia 28 października 1947 r. o ubezpieczeniu rodzinnym (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 414) zarządzam, co następuje:

§ 1. Niniejsza instrukcja dotyczy wypłat zasiłków rodzinnych:

- a) na dzieci (§ 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 16 stycznia 1948 r. o warunkach nabywania uprawnień do świadczeń — Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 30) osób uprawnionych do zaopatrzeń emerytalnych lub do rent (zaopatrzeń) z ubezpieczeń społecznych z wyjątkiem uprawnionych do rent z tytułu utraty mniej niż 66⅔% zdolności do zarobkowania wskutek wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej,
- b) dla sierot, uprawnionych do zaopatrzeń emerytalnych, do rent (zaopatrzeń) z ubezpieczeń społecznych lub do zaopatrzeń inwalidzkich,
- c) dla sierot, uprawnionych do zaopatrzeń (zasiłków) na podstawie przepisów wymienionych w § 1 ust. 1 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 16 stycznia 1948 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Administracji Publicznej, Ziemi Odzyskanych, Skarbu, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Leśnictwa, Komunikacji oraz Poczty i Telegrafów w sprawie terminu zastosowania przepisów dekretu z dnia 28 października 1947 r. o ubezpieczeniu rodzinnym do poszczególnych kategorii osób (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 29).

§ 2. Zobowiązanymi do dokonywania wypłat zasiłków rodzinnych są:

- a) Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Spółka Bracka w Tarnowskich Górach i pracownicze kasy emerytalne,
- b) Państwowy Zakład Emerytalny, Izby Skarbowe oraz inne władze i urzędy państwowe, wypłacające zaopatrzenia z budżetu państwowego,
- c) związki samorządowe, przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe oraz inne osoby prawa publicznego, wypłacające zaopatrzenia pracownikom, zwolnionym od obowiązku powszechnego ubezpieczenia emerytalnego (Polskie Koleje Państwowe, monopole państwowe, Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Poczta Kasa Oszczędności i t. p.).

§ 3. Dodatki na dzieci do zaopatrzeń emerytalnych lub rent oraz zaopatrzenia (renty) sieroce, płacone na podstawie obowiązujących przepisów, ulegają zawieszeniu tylko w tym przypadku, jeśli zamiast danego dodatku albo zaopatrzenia (renty) sieroty przysługuje prawo do zasiłku rodzinnego. Jeżeli dodatek do zaopatrzenia lub renty, zaopatrzenie sieroce

- lub renta sieroca wskutek braku wymaganych warunków nie ulega zmianie na zasiłek rodzinny (np. gdy zasiłek rodzinny przysługuje z innego tytułu, a mianowicie z tytułu zatrudnienia jednego z rodziców albo z tytułu pobierania innego zaopatrzenia lub renty, bądź gdy przy dodatkach na dzieci brak warunków co do granic wieku i kształcenia się dziecka, wymaganych do przyznania zasiłku rodzinnego, wówczas dodatki te oraz zaopatrzenia (renty) sieroce wypłaca się w wysokości i na warunkach, przewidzianych w odnośnych przepisach zaopatrzeniowych lub ubezpieczeniowych.
- § 4. Jeżeli zaopatrzenia (renty) sieroce albo dodatki na dzieci, przysługujące na podstawie przepisów zaopatrzeniowych lub ubezpieczeniowych, przewyższają zasiłek rodzinny lub są mu równe, należy wypłacać uprawnionemu kwotę ustaloną w tych przepisach.
- § 5. Wymiaru zasiłku rodzinnego należy dokonywać w następujących przypadkach:
- jeżeli łączna kwota zasiłków rodzinnych na grono sierot przewyższa łączną kwotę zaopatrzeń (rent) sierocych, przy czym nie uwzględnia się kwoty wspólnej rent (zaopatrzeń) z ubezpieczeń społecznych,
 - jeżeli łączna kwota zasiłków rodzinnych przewyższa łączną kwotę dodatków na dzieci, przysługujących na podstawie odnośnych przepisów zaopatrzeniowych lub ubezpieczeniowych,
 - jeżeli zasiłek rodzinny przysługuje na dzieci, na które dodatek rodzinny nie jest przewidziany, a w szczególności gdy: 1) w danym systemie zaopatrzeniowym lub ubezpieczeniowym dodatki na dzieci nie są wogóle przewidziane, 2) krąg dzieci, na które przysługuje zasiłek rodzinny (np. dzieci przysposobione, dzieci ofiar wojny przyjęte na wychowanie, pasierbowie, wnuki itp.) jest szerszy niż określony w odnośnych przepisach zaopatrzeniowych lub ubezpieczeniowych, przewidujących dodatki na dzieci.
- § 6. Wymiaru zasiłków rodzinnych w przypadkach, wymienionych w § 5 lit. a) i b), dokonywają instytucje, wypłacające zaopatrzenia lub renty, z urzędu. W przypadkach, wymienionych w § 5 lit. c) pkt. 1, powinno nastąpić odpowiednie zawiadomienie zainteresowanych o uprawnieniach do zasiłków rodzinnych i wskazanie trybu ubiegania się o nie. Wymiar i wypłata zasiłków rodzinnych na dzieci, wymienione w § 5 lit. c) pkt. 2, następuje na wniosek zainteresowanych.
- § 7. Wydanie formalnej pisemnej decyzji o przyznaniu zasiłku rodzinnego nie jest wymagane. W przypadkach, gdy dotychczasowe zaopatrzenia (renty) sieroce lub dodatki na dzieci nie ulegają co do wysokości zmianie, powinno nastąpić zawiadomienie uprawnionego, że wymiar świadczeń obejmuje również uprawnienia wynikające z dekretu o ubezpieczeniu rodzinnym. Dotyczy to również świadczeń już płynnych. Jeżeli następuje przyznanie zasiłków rodzinnych (§ 5 lit. c) lub podwyższenie wysokości świadczenia, należnego na podstawie odpowiednich przepisów zaopatrzeniowych lub ubezpieczeniowych (§ 5 lit. a) i b)), należy podać to do wiadomości zainteresowanego w dowolnej formie. Jednocześnie należy zawiadomić zainteresowanego, że w oznaczonych terminach, co najmniej raz na rok, powinien przysyłać zaświadczenia, stwierdzające dalsze istnienie warunków, od których prawo do zasiłku rodzinnego jest w danym przypadku uzależnione.
- § 8. Jeżeli roszczenie o zasiłki rodzinne zostanie zgłoszone do ubezpieczalni społecznej, wówczas ubezpieczalnia przesyła je do właściwej instytucji wypłacającej zaopatrzenia lub renty.
- § 9. Jeżeli instytucja, wypłacająca zaopatrzenia lub renty, stwierdzi, że uprawnienia do zasiłku rodzinnego nie przysługują, wówczas:
- gdy korzysta z uprawnień, przewidzianych w § 6 ust. 3 i 4 statutu Funduszu Zasiłków Rodzinnych, wydaje decyzję z pouczeniem o możliwości wniesienia skargi do okręgowego sądu ubezpieczeń społecznych,
 - gdy nie korzysta z uprawnień, przewidzianych w § 6 ust. 3 i 4 statutu Funduszu Zasiłków Rodzinnych, przekazuje roszczenie wraz z wynikami ustaleń i wyjaśnieniem dotyczącym uprawnień do świadczenia, z tytułu którego wniesiono roszczenie o zasiłek rodzinny, właściwej ze względu na miejsce zamieszkania zgłaszającego roszczenie ubezpieczalni społecznej celem wydania decyzji z pouczeniem o środkach prawnych. Odpisy tej decyzji ubezpieczalnia społeczna przesyła instytucji wypłacającej do wiadomości i wykonania. Przekazanie sprawy do ubezpieczalni społecznej celem wydania formalnej decyzji powinno nastąpić i w innych przypadkach na żądanie osoby zgłaszającej roszczenie, jeżeli żądanie takie podtrzyma po udzieleniu jej przez instytucję wypłacającą odpowiednich wyjaśnień.
- § 10. W razie wniesienia przez osobę zainteresowaną skargi na decyzję instytucji wy-

placającej w przypadku, przewidzianym w § 9 pkt. 1 instytucja ta sama występuje przed sądami ubezpieczeń społecznych. W razie wniesienia zaś skargi na decyzję ubezpieczalni społecznej (§ 9 pkt. 2), występowanie przed okręgowym sądem ubezpieczeń społecznych, wnoszenie skargi rewizyjnej i zastępstwo przed Trybunałem Ubezpieczeń Społecznych należy do obowiązków ubezpieczalni społecznej. Ubezpieczalnia społeczna zawiadamia o wniesieniu skargi i dacie rozprawy instytucję wypłacającą, której na podstawie prawa o sądach ubezpieczeń społecznych przysługuje prawo wzięcia udziału w sprawie w charakterze osoby przyzwananej. Prawomocny wyrok okręgowego sądu ubezpieczeń społecznych względnie Trybunału Ubezpieczeń Społecznych przesyła ubezpieczalnia społeczna do instytucji wypłacającej celem wykonania. Z tytułu kosztów postępowania i kosztów sądowych ubezpieczalnia społeczna rozlicza się bezpośrednio z Funduszem Zasiłków Rodziny.

- § 11. Instytucje wypłacające zaopatrzenia lub renty dokonywają wypłaty zasiłków rodzinnych w trybie i w terminach przyjętych dla wypłaty zaopatrzeń lub rent, z tytułu których zasiłki te przysługują.
- § 12. Instytucje wypłacając zaopatrzenia lub renty obowiązane są przysyłać Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, w terminach określonych w porozumieniu z Zakładem, dane dotyczące wypłaconych zasiłków rodzinnych według wzoru ustalonego przez Zakład.
- § 13. Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1948 r.

Minister
Pracy i Opieki Społecznej
w/z Dr Edmund Giebartowski
Podsekretarz Stanu.

82.

INSTRUKCJA

MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 8 maja 1948 r.

w sprawie zasad dokonywania wypłat zasiłków rodzinnych przez instytucje, udzielające świadczeń na wypadek choroby i macierzyństwa pracownikom, zwolnionym na podstawie art. 6-b i art. 297 ustawy o ubezpieczeniu społecznym

od obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa w ubezpieczalni społecznej.

Na podstawie art. 8 ust. 4 dekretu z dnia 28 października 1947 r. o ubezpieczeniu rodzinnym (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 414) zarządzam, co następuje:

- § 1. Instytucje udzielające we własnym zakresie świadczeń na wypadek choroby i macierzyństwa osobom zwolnionym na podstawie art. 6-b lub art. 297 ustawy o ubezpieczeniu społecznym od obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa w ubezpieczalni społecznej stosują odpowiednie zasady udzielania świadczeń rodzinnych, obowiązujące w stosunku do osób, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa w ubezpieczalni społecznej.
- § 2. 1. Instytucje, wymienione w § 1, obowiązane są przysyłać Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, w terminach określonych w porozumieniu z Zakładem, ogólne zestawienia udzielonych świadczeń rodzinnych według jednolitego wzoru, ustalonego przez Zakład.
2. Rozliczeń między instytucjami, wymienionymi w § 1, a Funduszem Zasiłków Rodziny z tytułu składek i świadczeń rodzinnych oraz kosztów związanych z ich udzielaniem (art. 11 dekretu z dnia 28 października 1947 r. o ubezpieczeniu rodzinnym) nie dokonywa się.
- § 3. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych może sprawdzać przez swe organa kontrolne prawidłowość czynności instytucji, wymienionych w § 1, w zakresie udzielania świadczeń rodzinnych. Wnioski i spostrzeżenia swoje Zakład przedstawia danej instytucji, jej władzy przełożonej (nadzorczej) oraz Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.
2. Tryb czynności Zakładu, wymienionych w ust. 1, w stosunku do instytucji służby bezpieczeństwa publicznego zostanie określony w porozumieniu z Ministrem Bezpieczeństwa Publicznego.
- § 4. Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1948 r.

Minister
Pracy i Opieki Społecznej
w/z Dr Edmund Giebartowski
Podsekretarz Stanu

III. SPRAWY OGÓLNO-ADMINISTRACYJNE

83.

PISMO OKÓLNE Nr 62/48

MINISTERSTWA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 29 maja 1948 r.

w sprawie dokonywania wypłat do rąk wierzycieli Skarbu Państwa.

Do
Ob. Ob. Naczelników wszystkich Urzędów
podległych.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej podaje do wiadomości i ścisłego przestrzegania treść pisma Ministerstwa Skarbu z dn. 19 maja 1948 r. L. D. III.12504/7/47 w sprawie dokonywania wypłat do rąk wierzycieli Skarbu Państwa, stanowiącego załącznik do niniejszego pisma okólnego.

Dyrektor
Departamentu Ogólnego
Dr Adam Zacharski

Załącznik 1.

Załącznik do p. o. Nr 62/48 M. P. i O. S.
z dnia 29 maja 1948 r.

MINISTERSTWO SKARBU

L. D. III.12504/7/47

Dokonywanie wypłat do rąk wierzycieli Skarbu Państwa.

Do
wszystkich Władz Centralnych.

W okręgu jednej z izb skarbowych stwierdzono przy kontroli rachunkowości z ramienia Kontroli Państwowej, że władze II instancji przy końcu okresu budżetowego asygnowały podległym im władzom i urządzą pewne sumy do wypłaty w gotówce zamiast dokonywania tych wypłat w drodze przelewu na rachunki bieżące, otwarte dla tych władz (urzędów) w kasach urzędów skarbowych, względnie w drodze bezpośredniej wypłaty do rąk wierzycieli Skarbu Państwa.

Ponieważ taki sposób asygnowania sprzeczny jest z postanowieniem art. 6 ustawy skarbowej (Dz. U. R. P. Nr 1 z roku 1948, poz. 1) oraz § 19 ust. 2 przepisów rachunkowo - kasowych dla władz i urzędów państwowych, przeto Ministerstwo Skarbu prosi o wydanie wszystkim podległym sobie władzom asygnującym zarządzenia zmierzające do niedopuszczenia w przyszłości podobnych niewłaściwości.

Dyrektor Departamentu
Ivanka

84.

PISMO OKÓLNE Nr 65/48

MINISTERSTWA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 31 maja 1948 r.

w sprawie kupna i sprzedaży złota w kraju.

Do
Ob. Ob. Naczelników wszystkich
Urzędów podległych.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej podaje do wiadomości treść Uchwały Generalnej Nr 42 Komisji Dewizowej z dn. 3 maja 1948 r. w sprawie kupna i sprzedaży złota w kraju, stanowiącej załącznik do niniejszego pisma okólnego.

Dyrektor Departamentu Ogólnego
Dr Adam Zacharski

Załącznik 1.

Załącznik do p. o. Nr 65/48 M. P. i O. S.
z dnia 31 maja 1948 r.

KOMISJA DEWIZOWA

Warszawa, dnia 3 maja 1948 r.

UCHWAŁA GENERALNA Nr 42

w sprawie kupna i sprzedaży złota w kraju.

Na podstawie art. 3 i 6 dekretu Prezydenta R. P. z dn. 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi w brzmieniu obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 7 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 584), zmienionego dekretem Prezydenta R. P. z dnia 2 września 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 549) Komisja Dewizowa podaje, co następuje:

1. Zezwala się — aż do odwołania — na zakup na wolnym rynku złota nieprzerobionego we wszelkiej postaci, z wyjątkiem monet i złota w sztabach, następującym firmom i osobom:
 - a) firmom i osobom, trudniącym się zawodowo przemysłem złotniczym na zasadzie uprawnień, nadanych im przez właściwe władze;
 - b) osobom, trudniącym się zawodowo czynnościami techniczno - dentystycz-

- nymi, zrzeszonym w zarejestrowanych przez właściwe władze związkach i posiadającym odpowiednie uprawnienia (samodzielną technicy dentyści oraz pracownicy techniczno - dentyści- czni).
2. Sprzedaż złota w postaci określonej w pkt. 1 niniejszej uchwały, dopuszczalna jest jedynie, jeśli nabywcą jest Narodowy Bank Polski lub firmy i osoby, wymienione wyżej w pkt. 1.
 3. Firmy i osoby, wymienione w pkt. 1 lit. a) i b), mogą korzystać z uprawnień, wynikających z niniejszej uchwały pod warunkiem prowadzenia rejestru obrotu złotem, niezależnie od prowadzenia normalnych ksiąg handlowych.
 4. Po stronie przychodu rejestr winien zawierać następujące rubryki:
 - a) liczbę porządkową,
 - b) datę nabycia lub przyjęcia do przeróbki złota,
 - c) imię i nazwisko lub firmę oraz dokładny adres sprzedawcy lub zleceniodawcy,
 - d) rodzaj, próbę i wagę brutto złota.
- W momencie założenia rejestru należy wprowadzić do rejestru, jako pierwszą pozycję, rezerwa posiadane przez firmę lub przyjętego do przeróbki złota nieprzerobionego we wszelkiej postaci z wyjątkiem monet i złota w sztabach.
- Każda transakcja winna być potwierdzona oryginalnym dowodem nabycia, wystawionym przez sprzedawcę.
5. Po stronie rozchodu rejestr winien zawierać następujące rubryki:
 - a) liczbę porządkową,
 - b) datę sprzedaży, zwrotu lub oddania złota do produkcji we własnym lub cudzym zakładzie,
 - c) rodzaj, próbę i wagę brutto złota sprzedanego, zwróconego lub zużytego do produkcji,
 - d) imię i nazwisko lub firmę, oraz dokładny adres nabywcy lub zleceniodawcy.
 6. Wymieniony rejestr powinien być w taki sposób prowadzony, aby każda transakcja była uwidoczniona w osobnej pozycji. Rejestry i rachunki winny być przechowywane w sposób umożliwiający w każdej chwili kontrolę.
 7. Przez wyrażenie „złota w sztabach“ należy rozumieć stopy złota, które:
 - a) zawierają co najmniej 900‰ czystego złota,
 - b) wagą ponad 1000 gramów,
 - c) opatrzone są cechą i numerem banku emisyjnego lub mennicy (krajowych lub zagranicznych).
 8. Nie należy uważać za „przedmioty złote, posiadające znamiona gotowych do użytku wyrobów“, przedmiotów, których wytworzenie ze złota nie jest powszechnie przywiązane do ich normalnego przeznaczenia użytkowego.

KOMISJA DEWIZOWA.

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

Prenumerata na rok 1948 wynosi 800 zł.

Prenumeratę należy wpłacać na konto czekowe w PKO Nr 1-6849 „Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej — Wydawnictwa“.

Druk. Nr 1 „Robotnik“ Sp. Wyd. „Wiedza“, Al. Jerozolimskie 85.